

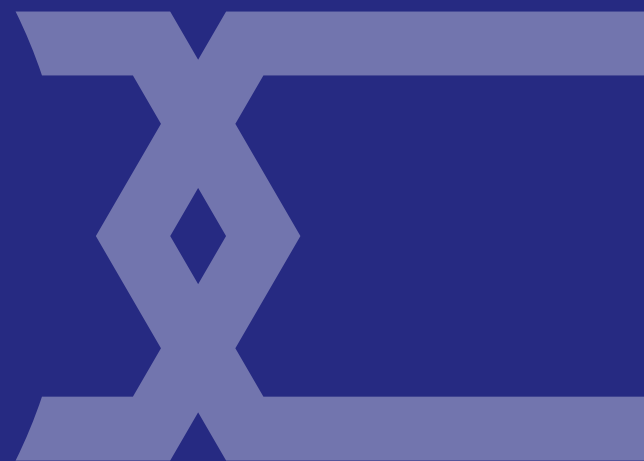

Capitolul 8. Studii de caz privind exploatarea prin muncă

Coordonator capitolul: KWPG

Co-funded by
the European Union

Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

Co-funded by
the European Union

8. Studii de caz privind exploatarea prin muncă

8.1 Introducere

Scopul capitolului este de a familiariza participanții cu mecanismele grupurilor de traficanti pe baza unui caz real, precum și de a dezvolta abilități în identificarea victimelor și utilizarea instrumentelor juridice adecvate pentru a le proteja și a-i urmări penal pe suspecți.

8.2 Obiective de învățare

Conținutul instruirii:

- Mecanismele traficului de persoane:
 - Recrutare: cum sunt recrutate victimele? Rolul promisiunilor de muncă, al agențiilor false și rețelelor sociale.
 - Control: Retragerea documentelor, amenințări, izolare și alte metode de control.
 - Exploatare: Folosirea victimelor în muncă forțată, prostituție sau cerșetorie.
- Identificarea victimelor:
 - Recunoașterea semnelor că o persoană ar putea fi victimă a traficului de persoane.
 - Întrebări cheie în timpul interogatoriului.
 - Colaborarea cu ONG-uri care sprijină victimele.

Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

Instrumente juridice:

- Discutarea legislației naționale și internaționale privind traficul de persoane (de exemplu, Protocolul de la Palermo).
- Proceduri de urmărire penală a autorilor și de protejare a drepturilor victimelor.

8.3 Definiții

Protocolul de la Palermo

Protocolul privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special al femeilor și copiilor, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate este un protocol la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate. Este unul dintre cele trei protocoale de la Palermo, celelalte fiind Protocolul împotriva traficului ilegal de migranți pe calea terestră, a aerului și pe mare, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate și Protocolul împotriva fabricării și traficului ilegale de arme de foc, piese și componente ale acestora, precum și de muniții, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate.

Organizații neguvernamentale (ONG-uri):

Oferă sprijin victimelor traficului de persoane, atât fizic, cât și psihologic, și sunt adesea un element cheie în informarea publicului cu privire la risc și în acordarea de sprijin în cadrul proceselor legale.

Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

Co-funded by
the European Union

8.4 Aspecte teoretice

Cazul nr. 1 – Solange (exploatare sexuală)

Introducere

Studiul de caz se referă la un exemplu de grup infracțional organizat care profită de pe urma solicitării și organizării prostituției. Grupul a operat în Polonia, în zona Tri-city (Gdansk, Gdynia, Sopot) din 2015 până în 2018. Studiul de caz folosește modul de operare din viața reală al grupului, de intimidare, manipulare și dependență totală a victimelor de activitățile sale criminale.

Context

Una dintre victimele grupului în cauză era o tânără în vârstă de 22 de ani, de origine braziliană, dar care a trăit și a crescut în Gdansk (un oraș mare din nordul Poloniei) de la vârsta de 12 ani. În scopul studiului de caz ea se numește S. Din cauza diferențelor culturale și a barierei lingvistice, victima nu a primit suficientă educație și, după ce a împlinit vârsta de 18 ani, nu a putut găsi un loc de muncă bine plătit. La vârsta de 19 ani, a născut un copil al cărui tată a fugit în străinătate și nu a ajutat-o financiar sau în orice altă manieră să crească copilul. Victima a ocupat diverse locuri de muncă ocazionale pentru a se întreține pe sine și pe copil, dar acestea erau locuri de muncă prost plătite, care nu îi erau suficiente pentru o viață decentă.

Modus operandi în faza inițială și tranziția treptată către prostituție

În 2015, S. a găsit un anunț pentru o oportunitate de a câștiga bani ca prostituată. Având în vedere nevoia urgentă de a-și mări bugetul gospodăriei din cauza bolii copilului ei, a decis să sune la numărul de telefon furnizat în anunț. Cu toate acestea, și-a promis că va lucra „în acest fel” timp de maximum o lună și va pleca, după ce va câștiga niște bani. S.

Hochschule für den
öffentlichen Dienst
in Bayern
Fachbereich
Polizei

CSD
CENTER FOR
THE STUDY OF
DEMOCRACY

Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

era frumoasă, iar frumusețea sa latino (nemaiauzită în Polonia) o făcea întotdeauna să atragă bărbații.

S. a sunat la numărul de telefon furnizat, la care a răspuns o femeie prietenoasă. S. a afirmat că vrea să câștige niște bani ca prostituată, precizând în același timp că vrea să lucreze maximum o lună. Femeia care a răspuns la telefon a cerut să-i trimită câteva fotografii cu S., lucru cu care aceasta din urmă a fost de acord. Apoi au aranjat o întâlnire. În timpul acesteia, femeia i-a explicat lui S. că va lucra într-un apartament din Gdynia închiriat special pentru întâlniri sociale. Un astfel de apartament nu este un bordel clasic, care funcționează într-un mod oficial, ci se bazează pe un tarif fix, care este plătit chiriașului apartamentului. De asemenea, au discutat despre sistemul de plată, care consta într-o împărțire de 50%/50% cu managerul în cauză. Femeia a fost de acord, de asemenea, ca S. să lucreze doar o lună.

După ce au discutat termenii de angajare, un agent de pază-șofer a venit să-o ia pe S. „Recrutorul” i-a spus lui S. că de acum înainte ea urma să se ocupe de toate problemele (inclusiv taxarea) împreună cu acest bărbat. De asemenea, a adăugat că se va ocupa personal de programările cu clienții, apoi o va informa pe S. În scopul acestui studiu de caz, acest este numit M1.

Forma și modus operandi al exploatării

M1 a dus-o pe S. la un apartament închiriat în Gdynia, unde urma să ofere servicii. „Recrutorul” a sunat-o apoi și i-a spus că va avea două întâlniri cu clienții în seara aceea. S. a fost de acord. După programări, femeia l-a sunat pe M1, cu care s-a stabilit detaliile, iar el a dus-o acasă. Pe măsură ce zilele treceau, S. avea tot mai multe programări. Datorită frumuseții sale, s-a bucurat de un succes excepțional. Cu toate acestea, după două săptămâni, din cauza epuizării, s-a îmbolnăvit și l-a sunat pe M1, cu informația că va sta acasă în ziua respectivă. M1 i-a spus că pentru fiecare zi în care lipsește de la

Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

serviciu, va datora 1.000 PLN (la acea vreme, aproximativ 25% din salariul mediu lunar din Polonia). S. a fost surprinsă, deoarece nu i se menționase anterior nicio penalizare. După trei zile, s-a întors la muncă. M1 i-a spus că acum va lucra o săptămână gratuit până când va scăpa de penalizarea impusă. S. a fost de acord, dar a indicat că va lucra încă două săptămâni și apoi va pleca, deoarece prostituția nu era o ocupație potrivită pentru ea. După ce S. a terminat de lucrat timp de două săptămâni, ea l-a sunat pe M1 și i-a spus că își încheie activitatea de prostituată. M1 a venit să o vadă și i-a spus că trebuie să mai lucreze două săptămâni, deoarece ea era cea care trebuia să plătească chiria lunară pentru apartament. S. nu fusese informată despre acest lucru înainte și a vrut să scape, dar M1 a folosit forța împotriva ei. Procedând astfel, a amenințat-o că știe unde locuiește copilul ei și că, dacă nu va lucra pentru achitarea chiriei apartamentului, i s-ar putea întâmpla ceva copilului. S. a spus că va lucra pentru achitarea chiriei și apoi că nu se vor mai vedea niciodată. Înainte să treacă două săptămâni, timp în care S. i-a spus în repetate rânduri lui M1 că nu va mai lucra, șeful lui M1, care nu fusese menționat anterior, a venit la proprietatea închiriată. Acesta este numit M2 în acest studiu de caz. M2 a fost brutal, a amenințat-o pe S. că femeia nu va pleca nicăieri pentru că făcea prea mult profit și nici nu se gândea să o lase să plece, apoi a agresat-o pe S., a încătușat-o și, cu ajutorul lui M1, i-a tatuat o inscripție mare pe picior pe care scria „proprietatea lui M2”. Apoi a eliberat-o și i-a spus că îi va aparține mereu și că, până când el se va plictisi sau ea va îmbătrâni, va lucra pentru el. S. era complet distrusă, complet dependentă psihologic de agresorii ei, care în ciuda faptului că împărțeau bani cu ea de la întâlnirile cu clienții, o exploatau dincolo de orice limite umane.

Punct de plecare pentru investigație

Distrusă și obosită de viața ei după câteva luni de muncă extenuantă, S. a încercat să se sinucidă luând acasă o cantitate mare de somnifere. A fost găsită de o bonă angajată, care a chemat paramedicii. S. a fost transportată la spital, unde a fost salvată. În Polonia,

Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

Co-funded by
the European Union

polițiștii sunt informați despre fiecare tentativă de suicid, iar acest lucru s-a întâmplat și de data aceasta. S. nu a vrut să vorbească despre situația ei de viață polițistului care a venit să o interogheze, din cauza fricii de agresorii ei. Cu toate acestea, pe lângă mărturia oficială, i-a povestit polițistului despre agresorii ei. Polițistul i-a oferit acesteia opțiunea să depună mărturie despre caz și să primească protecție polițienească, dar S., din cauza dependenței sale de agresori (un fel de sindrom Stockholm), nu a fost de acord cu această soluție. Cu toate acestea, polițistul i-a informat despre fapte pe anchetatorii de la sediul Inspectoratului Județean¹ de Poliție din Gdansk, care au deschis un dosar operativ pentru a confirma informațiile obținute și apoi au început să pună la punct întregul grup de intervenție.

Procesul de cercetare

Inspectoratul Județean de Poliție din Gdansk a desfășurat activități oficiale în cadrul unui caz operațional privind activitățile unui grup infracțional organizat care viza obținerea de beneficii financiare din prostituția altor persoane, astfel încât a organizat și supravegheat funcționarea locurilor de prestare a serviciilor de natură sexuală și, de asemenea, a prostituției forțate. Grupul în cauză a avut ca scop comiterea de infracțiuni și și-a desfășurat activitățile în zona Tri-City cel puțin din 2015 până în 2018. În 2017, au fost inițiate proceduri privind obținerea de informații privind funcționarea în zona Tri-City a unui grup infracțional organizat care profita de traficul de persoane și prostituția forțată.

¹ În prezentul text, termenul polonez **województwo** a fost tradus prin **județ** pentru a facilita înțelegerea structurii administrative a Poloniei de către cititorul român. Deși din punct de vedere istoric termenul corespondent este cel de **voievodat**, în contextul administrativ modern, acesta reprezintă unitatea teritorială de prim rang (NUTS 2), similară funcțional județului, dar la o scară geografică și demografică mai largă

Hochschule für den
öffentlichen Dienst
in Bayern
Fachbereich
Polizei

CSD
CENTER FOR
THE STUDY OF
DEMOCRACY

Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

Co-funded by
the European Union

Grupul recruta femei cu situații de viață dificile (motivație financiară) pentru a se angaja în prostituție. Aceste acte, care au fost comise cu bună știință de membrii grupului, aveau ca scop obținerea de beneficii financiare din prostituția altei persoane prin crearea condițiilor pentru oferirea de servicii sexuale, pentru care primeau sume de bani în echivalent de 50% din plata de la client. Este de subliniat faptul că grupul era implicat într-o infracțiune de o gravitate considerabilă, și anume exploatarea sexuală, de unde femeilor exploatare le este adesea foarte dificil să se desprindă. Grupul în cauză avea o structură organizată și o ierarhie împărțită în diferite niveluri: șefi, gărzi de corp/șoferi, operatori telefonici și prostituate. Fiecare nivel avea propriile sarcini de îndeplinit în perioada, iar datorită dimensiunii grupului și multitudinii de puncte în care operau (situate în spații rezidențiale private, închiriate), numărul de persoane implicate în procedura în cauză era de nu mai puțin de 38. Șefii grupului urmăreau în principal câștiguri financiare, după cum o demonstrează faptul că își extindeau constant operațiunile prin deschiderea mai multor puncte, iar locațiile care nu aduceau profiturile scontate erau închise. Strategia de operare a unei rețele de așa-numite „întâlniri la domiciliu” a fost planificată riguros, începând cu efectuarea unei „cercetări” a pieței locale de profil din zona Tri-City și selectarea locațiilor cu cerere ridicată, și terminând cu amenajarea spațiilor, respectiv compartimentarea camerelor în dormitoare și adaptarea decorului. În cadrul activităților procedurale și extra-procedurale desfășurate, au fost identificate și ulterior confirmate adresele la care se aflau diversele puncte de lucru controlate de grupul infracțional respectiv. Liderii grupării s-au asigurat că rândurile lor sunt completate, printre alții, de gărzi de corp recrutate exclusiv pe bază de recomandare, precum cunoștințe de la sala de fitness, persoane verificate și de încredere. În plus, o parte semnificativă a grupului era formată din membrii familiilor celor aflați la vârful ierarhiei, ceea ce indică o structură ermetică. Totodată, în legătură cu activitățile oficiale desfășurate, a fost colectat material operativ care atestă faptul că membrii grupării au comis infracțiuni prevăzute de Legea

Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

Co-funded by
the European Union

Antidrog, respectiv deținerea de stupefiante sau substanțe psihotrope. Din informațiile obținute, a reieșit că unul dintre liderii grupului era cetățean polonez. Atribuțiile sale includeau exercitarea unei supravegheri constante și extinse asupra funcționării agențiilor de escortă, distribuirea sarcinilor către membrii grupului (ex: găsirea de noi locații și adaptarea acestora, plata chiriei, găsirea femeilor dispuse să lucreze, instruirea noilor operatoare telefonice, publicarea anunțurilor de angajare și escortă), aprobarea noilor sedii și a decorului acestora, acceptarea noilor gărzi de corp recomandate, instruirea acestora cu privire la sarcini, deconturile financiare – încasarea câștigurilor zilnice de la gărzi și „operatoare”, stabilirea tarifelor pentru serviciile sexuale, rezolvarea conflictelor între membri și stabilirea sancțiunilor financiare (ex: pentru absentism). De asemenea, acesta primea rapoarte de la gărzi și operatoare privind situația de la „întâlnirile private (house party)”, inclusiv veniturile încasate, coordona plasarea prostituatelor și a gărzilor în funcție de cerere și organiza logistica electronică (laptopuri pentru anunțuri și fotografii, telefoane mobile).

Cel de-al doilea lider, tot cetățean polonez, avea ca sarcină, printre altele, intimidarea membrilor inferiori în ierarhie – atât a prostituatelor, cât și a gărzilor sau șoferilor. Atribuțiile sale erau strict legate de un soi de „experiență infracțională”, fiind un fel de „eminență cenușie” a grupului. Majoritatea membrilor nu îl văzuseră niciodată, dar, datorită trecutului și notorietății sale, se bucura de un respect imens. Spre deosebire de celălalt lider, acesta acționa mult mai clandestin. Inferiori liderilor în ierarhie se aflau gărzile de corp. Sarcinile lor includeau supravegherea directă a prostituatelor, controlul programului de lucru, informarea liderului despre absentism sau consumul de droguri și alcool, transportul femeilor la întâlnirile cu clienții și perceperea unei taxe suplimentare pentru transport. De asemenea, aceștia mențineau ordinea în locații și rezolvau conflictele cu clienții. Gărzile încasau întreaga sumă de bani de la prostituate imediat

Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

după ce acestea primeau plata de la client; în urma decontului zilnic, prostituata reținea 50%, restul de 50% rămânând în „trezoreria” grupului, fiind predați primului lider.

Un alt segment al structurii era format din „operatoarele telefonice” (exclusiv femei), care preluau apelurile, prezentau oferta sexuală, coordonau programările, postau anunțuri online și se ocupau de decorul apartamentelor și de întreținerea telefoanelor. Unele dintre ele recrutau constant noi fete. Investigația a stabilit identitatea femeilor care furnizau servicii sexuale pentru grup. S-a constatat că acestea căutau anunțuri de angajare ca „escorte”, fiind de multe ori forțate de situații financiare critice, provenind din medii defavorizate sau familii fără perspective de educație sau muncă legală – vulnerabilități exploatare nemilos de grup. Termenii financiari erau discutați la o întâlnire de calificare: prostituata datora 50% (sau mai mult) grupului, fiind informată că trebuie să plătească extra pentru cazare și publicitate.

În caz de nesupunere sau absenteism, se impuneau amenzi. Femeile care refuzau să se supună liderilor erau bătute, amenințate, iar unele chiar tatuate cu inscripția „proprietatea grupului...”, fiind exploatată dependența și sclavajul lor total. Ancheta de luni de zile a dus la arestarea liderilor, a gărzilor și a operatoarelor. S-a dispus arestarea preventivă pentru constituire sau conducere de grup infracțional, proxenetism și trafic de persoane. Împotriva victimei descrise nu au fost formulate acuzații (prostituția în Polonia nu este oficializată, dar nici ilegală). Polițiștii i-au oferit asistență psihologică și acces la un fond pentru victimele prostituției, însă aceasta a refuzat. În prezent, aceasta are numeroase antecedente pentru furt din magazine și continuă să furnizeze servicii sexuale, dar pe cont propriu.

Cazul nr. 2 – Alejandro (exploatare prin muncă)

Introducere

Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

Co-funded by
the European Union

Acest scenariu prezintă cazul real al unui mic grup criminal care profită de pe urma angajării ilegale a lucrătorilor străini și îi obligă să muncească în regim de sclavie. Modul de operare al grupului era de a induce în eroare candidații la locuri de muncă și apoi de a-i obliga să muncească prin luarea pașapoartelor și prin utilizarea practicilor de muncă forțată.

Cadru și context

Una dintre victimele traficului de persoane era un rezident columbian în vârstă de 40 de ani. În sensul acestui scenariu, el se numea AA și era din Medellin - un oraș mare din Columbia, invadat de bande implicate în producția și distribuția de droguri. Avea studii secundare. Munca sa în Medellin era în principal manuală. Situația economică foarte dificilă a țării și dificultatea de a găsi un loc de muncă legal (în afara structurilor bandelor) în orașul său l-au determinat să se gândească la plecarea la muncă în străinătate, pentru a îmbunătăți situația financiară a familiei sale.

Modus operandi în faza inițială: victimă traficului de persoane

A. și cei doi colegi ai săi, aflați într-o situație similară, au găsit un anunț pe internet (grup pe Facebook) pentru o oportunitate de recrutare în Polonia. Intermediarul care a oferit postul era un cetățean argentinian. Pentru scopul acestui scenariu, el a fost numit M.

A. și colegii săi l-au contactat telefonic pe M., iar acesta le-a spus că vor lucra în Polonia în producția de electronice (într-o fabrică de înaltă tehnologie). Nu a indicat un loc de muncă specific. Le-a promis un salariu excepțional de mare (după standardele columbiene) de aproximativ 1.500 de dolari, iar în plus, M. a mai spus că A. și colegii săi vor primi o viză de muncă. Angajarea urma să dureze șase luni, iar după această perioadă, A. și prietenii săi se puteau întoarce în Columbia sau puteau continua angajarea. A. și cei doi colegi ai săi au fost de acord să accepte oferta de muncă. Li s-a cerut să trimită

Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

fotografii ale pașapoartelor și un avans de 100 de dolari pentru biletul de avion. M. le-a spus lui A. și colegilor săi că prețul biletelor de avion va fi acoperit de intermediarul polonez, iar avansul va fi returnat la prima plată. În Polonia, rolul de coordonator între angajatori și bărbați urma să fie îndeplinit de M.

Forma și modus operandi al exploatării

Două săptămâni mai târziu, A. și cei doi colegi ai săi au zburat în Polonia. Au fost preluați de la aeroportul din Gdansk de către colegul M., numit X în scopul acestui studiu de caz. X i-a condus pe bărbați la locul lor de cazare – un sat mic de lângă Gdańsk. Acolo, aceștia au locuit toți într-o singură cameră. De asemenea, Z. le-a cerut să îi predea pașapoartele – sub pretextul obținerii unei vize; astfel, după cum a asigurat M., el și colegul său au predat pașapoartele. Bărbatul vorbește cu A. în limba engleză, pe care A. o stăpânea la un nivel conversațional. A doua zi, X. a sosit la locul de cazare și le-a spus bărbaților că vor începe lucrul în acea zi. S-au deplasat cu toții la o fermă mare, situată în apropierea cazării. Ajuns la fața locului, A. a fost surprins să afle că nu era o fabrică de electronice, ci o fermă de păsări. X. i-a asigurat că aceasta era doar o situație temporară, cauzată de restructurarea companiei de electronice, și că era necesar ca A. și colegii săi să înceapă imediat munca pentru a putea obține viza. Munca s-a dovedit a fi extrem de dificilă și sub demnitatea umană – A. trebuia să colecteze puii morți și să curețe dejecțiile și cuștile. La locul de muncă, nu i s-au pus la dispoziție nici măcar mănuși, ci doar haine de lucru obișnuite. După două zile, A. și colegii săi au început să protesteze; A. i-a spus lui X. că dorește să îl contacteze pe M. X. i-a răspuns că acest lucru nu este posibil, dar i-a asigurat că munca va mai dura doar câteva zile, după care A. și prietenii săi vor fi trimiși la fabrica

Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

de electronice. A. a crezut aceste asigurări, însă, după alte câteva zile, nimic nu s-a schimbat. Când bărbații au refuzat să mai lucreze, X. le-a spus că trebuie să muncească, altfel nu își vor primi pașapoartele și, mai mult, dacă refuză, vor fi arestați de Poliția de Frontieră poloneză pentru ședere ilegală și plasați în custodie. Această situație a durat câteva luni. A. a încercat să își contacteze familia, dar, din cauza sistemului politic din Columbia, aceștia nu au putut să îl ajute în niciun fel. A. nu a primit nici pașaportul, nici viza și niciun contract de muncă. De asemenea, a fost plătit mult mai puțin decât se convenise – în loc de suma stabilită de \$1.500, a primit \$500, din care s-au dedus, în plus, costurile pentru transport și cazare.

A. a încercat să ceară ajutorul altor muncitori de la fermă, dar s-a dovedit că o mare parte dintre cei care lucrau acolo proveneau tot din America de Sud și se aflau într-o situație similară. După câteva zile, A. și colegii săi au decis (în ciuda temerii de a fi arestați) să meargă la secția de poliție locală pentru a raporta situația. La poliție, A. a dat o declarație despre caz. Polițiștii le-au spus bărbaților să se întoarcă la locul de cazare, promițându-le că, dacă informațiile se confirmă, va fi organizată o percheziție la fermă, iar victimele vor primi asistență. Aceștia i-au asigurat că lipsa pașapoartelor în această situație nu constituie un motiv de reținere și cu atât mai puțin de arestare.

A doua zi, ferma a fost vizată de un raid al poliției și al Poliției de Frontieră, cărora A. și colegii săi le-au explicat situația. În timpul raidului, printre alții, X. a fost reținut. A., împreună cu colegii săi și alți străini, au fost duși la un centru de asistență pentru străini, unde au dat declarații suplimentare și au primit asistență. Nici Poliția și nici Poliția de Frontieră nu au reușit să le recupereze pașapoartele, dar le-au fost eliberate documente temporare cu care bărbații s-au putut întoarce în Columbia (aceștia dorind să revină acasă cât mai curând posibil). Asistența și achiziționarea biletelor de întoarcere au fost oferite de o fundație poloneză care se ocupă de cazurile de trafic de persoane.

Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

Co-funded by
the European Union

Punct de plecare pentru investigație și derularea întregului proces

În iulie 2022, Departamentul pentru Criminalitate al Inspectoratului Județean de Poliție din Gdańsk a obținut informații privind existența traficului de persoane pentru exploatare prin muncă într-una dintre fermele de păsări situate chiar în afara orașului Gdańsk. Informațiile obținute au indicat că, în 2022, trei cetățeni columbieni au fost recrutați pentru a lucra la ferma de păsări de către un cetățean polonez. Intermediarul în angajare era un cetățean argentinian. Ulterior, au fost desfășurate activități procedurale și operative cu victimele, care au confirmat informațiile obținute. Victimele au declarat că au venit în Polonia pentru a-și căuta de lucru din cauza situației economice precare din țara lor de origine. Aceștia au găsit oferta de angajare pe rețeaua de socializare Facebook, în grupul „Latinos en Polonia”, care conține, printre altele, oferte de muncă din Polonia pentru cetățenii din America de Sud. Victimele au discutat ulterior termenii și condițiile de angajare cu intermediarul, un cetățean argentinian, care i-a asigurat că șederea lor în Polonia va fi legalizată odată ce vor începe lucrul.

La sosirea victimelor în Polonia, acestea au fost „preluate” de complicele cetățeanului argentinian, un cetățean polonez, care le-a indicat locul de cazare și locul de muncă la ferma de păsări. Pe parcursul activității, cetățeanul polonez le-a plătit victimelor salarii semnificativ mai mici pentru munca prestată și, în ciuda angajamentelor anterioare, nu a depus niciun efort pentru a legaliza șederea cetățenilor columbieni. Toată munca a fost desfășurată „la negru”, fără niciun contract. În plus, intermediarul, deși plătea un salariu mult redus, reținea din acesta, după bunul plac, sume pentru transport sau cazare.

Mai mult, conform declarațiilor victimelor, munca în sine la ferma de păsări s-a caracterizat prin condiții care degradau demnitatea umană. În cursul activităților post-procesuale desfășurate, s-a confirmat faptul că atât intermediarul argentinian, cât și cetățeanul polonez care supraveghea muncitorii ofereau de lucru la ferma de păsări, deși niciunul dintre ei nu fusese vreodată angajat formal acolo. Supravegherea muncitorilor

Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

de la fermă de către cetățeanul polonez nu era oficializată în niciun fel – acesta nu avea niciun contract de muncă cu societatea respectivă. Această modalitate de acțiune avea scopul de a îngreuna exercitarea drepturilor de către victime.

Ulterior, cetățeanul polonez menționat, care trebuia să supravegheze muncitorii, a fost reținut, iar la domiciliul său a fost efectuată o percheziție. Ca rezultat, au fost găsite numeroase documente conținând date ale unor străini, precum și 4 pașapoarte, pe baza cărora au fost identificate și alte presupuse victime ale traficului de persoane. S-a stabilit, de asemenea, că persoanele vătămate i-au predat documentele cetățeanului polonez în mod voluntar, mizând pe oficializarea șederii lor în Polonia și pe obținerea contractelor de muncă. Ulterior, victimele au fost forțate să muncească fără contracte și fără documente (fiind adesea și intimidate) și nu și-au putut recupera pașapoartele, fapt ce le-a plasat într-un impas total.

În cadrul acțiunilor întreprinse, cu participarea Poliției de Frontieră și a Inspectoratului de Stat al Muncii, a fost efectuată o percheziție la ferma de păsări, unde au fost găsite, de asemenea, numeroase documente privind angajarea străinilor (inclusiv pentru tarife semnificativ mai mici în raport cu realitățile pieței). Materialele colectate au fost predate Departamentului de Investigații al Inspectoratului Județean de Poliție Gdańsk, care a pus sub acuzare un cetățean polonez în acest caz, inclusiv pentru participare la trafic de persoane. În plus, inspectoratul de muncă a aplicat amenzi contravenționale severe fermei pentru angajarea lucrătorilor fără contracte legale și pentru nerespectarea altor prevederi ale legislației muncii. În ceea ce privește cetățeanul argentinian care a acționat ca intermediar în recrutarea muncitorilor, nu s-au putut obține suficiente probe pentru a fi acuzat de participare conștientă la traficul de persoane.

Cetățenii columbieni vătămați au fost recunoscuți drept victime ale traficului de persoane și au fost transferați sub protecția Fundației LaStrada, care militează pentru respectarea drepturilor omului și luptă împotriva traficului de persoane, sclaviei și muncii forțate. În

plus, victimelor le-au fost eliberate certificate care atestă calitatea lor de victimă a traficului.

8.1 Activitate propusă pentru capitolul 8

Tabel 13 Exercițiu: Analiza cazurilor „Solange” și „Alejandro”

Activitate Nume	Exercițiu: Analiza cazurilor „Solange” și „Alejandro”
Tipul de activitate	Discuție
Durată	60 de minute
Obiective de învățare	Să aplice cunoștințele dobândite pentru a evalua situația și a planifica acțiuni pentru investigarea și protejarea victimei.
Materiale necesare	<ul style="list-style-type: none"> • Fișe cu descrieri detaliate ale ambelor cazuri. • Diagrama procedurilor legale în cazurile de trafic de persoane.

	<ul style="list-style-type: none"> • Lista organizațiilor neguvernamentale (ONG-uri) implicate în sprijinirea victimelor.
<p>Instrucțiuni pentru facilitator</p>	<p>Introducere (10 minute):</p> <p>Formatorul oferă o descriere generală a cazului și reamintește punctele teoretice cheie despre traficul de persoane.</p> <p>Lucru în echipă (30 de minute):</p> <p>Participanții analizează materialele, discută în cadrul echipelor și pregătesc concluzii și recomandări comune.</p> <p>Prezentarea rezultatelor(10 minute):</p> <p>Fiecare grup își prezintă concluziile într-o sesiune plenară. Facilitatorul moderează discuția, evidențiind cele mai bune practici și sugestiile de îmbunătățire.</p>
<p>Discuții și concluzii</p>	<p>Discuții și concluzii (10 minute):</p> <p>Formatorul rezumă concluziile comune, subliniind importanța acțiunilor multilaterale în lupta împotriva traficului de persoane, inclusiv cooperarea interinstituțională și educația publicului.</p>
<p>Sfaturi pentru facilitator</p>	<p>Îmbogățirea introducerii:</p> <p>La începutul exercițiului, formatorul poate face referire la date sau statistici actuale privind traficul de persoane pentru a sublinia</p>

	<p>amplora problema și importanța acesteia în contextul internațional.</p> <p>Moderarea discuției:</p> <p>Pe măsură ce grupurile își prezintă concluziile, merită menționată varietatea abordărilor propuse. Facilitatorul ar trebui să încurajeze participanții să reflecteze asupra utilității practice a soluțiilor discutate și a potențialei lor aplicări în situații din viața reală.</p>
<p>Materiale informative</p>	<p>N/A</p>
<p>Variații pentru implementarea online</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utilizarea instrumentelor de videoconferință (de exemplu, Zoom, MS Teams) cu o funcție de împărțire a sălii pentru lucrul grup. • Asigurați-vă că toți participanții au acces la materiale în format electronic (de exemplu, PDF trimis prin e-mail sau încărcat pe platformă). • În timpul lucrului în echipă, fiți disponibili în sălile de clasă pentru a răspunde la întrebări și a sprijini participanții în îndeplinirea sarcinii. • Încurajați utilizarea activă a chat-ului pentru a împărtăși idei și concluzii în timpul prezentărilor.

Părerile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu le reflectă pe cele ale Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru acestea.

8.2 Reflecții

La sfârșitul acestui capitol cititorii ar trebui să:

- Înțeleagă mecanismele traficului de persoane - inclusiv recrutarea, controlul și exploatarea victimelor.
- Fie capabil să recunoască indicatorii care semnaleză traficul de persoane și să știe cum să acționeze atunci când se suspectează această infracțiune.
- Cunoască instrumentele și procedurile juridice de bază legate de combaterea traficului de persoane și de sprijinirea victimelor.
- Dezvolte abilități practice pentru a coopera în cadrul echipelor de investigație și pentru a formula recomandări pentru activități de prevenire și educare.

Facilitatorul trebuie să sublinieze importanța unei abordări interdisciplinare și rolul sistemului judiciar în protejarea victimelor și urmărirea penală a autorilor. În plus, este util ca participanții să fie încurajați să își îmbunătățească continuu cunoștințele și să împărtășească cele mai bune practici în comunitățile lor profesionale.

www.eradicating2project.eu

Co-funded by
the European Union

Opiniile și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului/autorilor și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Comisiei Europene (autoritatea care acordă finanțarea). Nici Uniunea Europeană, nici Comisia Europeană nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.